

བོད་ཀྱི་འགྲོ་ལོ་ལོ་མཛུགས་ཀྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་པུ་ཏོག་

རྒྱ་རྒྱུ་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་པུ་ཏོག་

འཆི་མེད་ཆོ་འཕྲིད་གིས་བསྐྱུ་མས།

མི་རིགས་དཔེ་སྟླན་ཁང་།

༡༡༥༥ བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་ལྷ་སྐྱུར་གཞུང་
འབྲུག་སྐྱོར་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག
— ལྷ་སྐྱུར་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐོར་

འཆིམ་མེད་ཆེ་ཤིང་གིས་བཅུ་མཁའ་

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

藏族古代翻译理论:声明要领第二卷:藏文/其美次仁著.

—北京:民族出版社,2007.4

ISBN 978-7-105-08224-7

I. 藏… II. 其… III. 藏语-翻译理论-研究-古代-藏语
IV. H214.59

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第 049167 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.mzcbs.com>

北京市迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

2007 年 4 月第 1 版 2007 年 4 月北京第 1 次印刷

开本:850 毫米×1168 毫米 1/32 印张:5.5

印数:0001-2500 册 定价:12.00 元

ISBN 978-7-105-08224-7/H·600(藏 64)

(藏编室电话:58130509 藏文发行科电话:64227665)

ཚོམ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་པ།

责 任 编 辑:

མངོས་ཆ་རྒྱལ་འཁོད་པ།

装 帧 设 计:

ཁ་བྱང་འཁྱིམ་ཁན།

封 面 题 字:

ངག་དབང་ལུན་ཚོགས།

阿旺平措

ཀམ་རྩོ་རྗེ་ཆེ་འིང་།

吾 要

ཞབས་ཤར་སྒྲ་བ།

小夏达瓦

༩། བོད་བྱི་གནའ་ཁོའི་སྐྱུ་སྐྱུར་གཞུང་ཁྲུག་སྐོར་བྱི་ཞིབ་འཇུག —སྐྱུ་སྐྱུར་བཅའ་ཁྲིམས་པ།

ཚོམ་པ་པ།

དཔེ་སྐྱུ་སྐྱུར་པ།

འཁྱིམས་སྐྱུ་སྐྱུར་པ།

གནས་ཁྲུག་པ།

སྐྱུ་སྐྱུར་པ།

ཁ་བྱང་ཁྲུག་པ།

བསྐྱུར་འཚོལ་པ།

བར་འཁྱིམས་པ།

ཞིབ་ཚད།

པར་ཕྱོག

པར་གཞི་སྐྱུ་སྐྱུར་པ།

པར་ལྷེངས་པ།

པར་ཁྲུག་པ།

ཕྱི་རྒྱུ་པ།

འཚོ་མེད་ཆེ་འིང་།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུ་སྐྱུར་པ།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུ་སྐྱུར་པ་གི་བོད་ཡིག་ཚོམ་སྒྲིག་པ།

པེ་ཅིན་རྩོ་ཁོའི་ཁྲུག་ལམ་ཨང་14པ།

100013

010 - 64227665

རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱུ་སྐྱུར་སྐོར་ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཚོང་པ།

པེ་ཅིན་རྩོ་ཁོའི་ཁྲུག་ལམ་ཨང་ལྔ་པར་པར་བཏབ།

850mm×1168mm 1/32

5.5

2007ལོའི་ཟླ་4པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱུགས།

2007ལོའི་ཟླ་4པར་པེ་ཅིན་ཏུ་པར་ལྷེངས་དང་པོ་བཏབ།

0001 - 2500

12.00

ཀར་ཆག

- ཡིད་གཞི (1)
- ས་བཅད་དང་པོ། ལྷ་ལྷོད་པམ་པོ་གཉིས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་
- པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཞི་རྟེན། (5)
- དང་པོ། བྱང་པའི་ཕྱོགས་གཞུང་པོ་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལ། ... (5)
- གཉིས་པ། ལྷ་ལྷོད་པམ་པོ་གཉིས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
- ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་དང་དཔྱད་སྟེན་ལ། (24)
- གསུམ་པ། ལྷ་ལྷོད་པམ་པོ་གཉིས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་ཕྱོགས་ཀྱི་ (38)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། ལྷ་ལྷོད་པམ་པོ་གཉིས་པ་ཡི་པར་གཞི་
- དཔྱད་བཞུར། (43)
- དང་པོ། པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཁག་ལོ་རྒྱུད། (45)
- གཉིས་པ། ལོ་རྒྱུས་ལྷོད་པའི་བརྒྱུད་ལ། (60)
- གསུམ་པ། པར་གཞི་འདྲ་བ་འདྲ་བ་དཔྱད་བཞུར། (61)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། 《ལྷ་ལྷོད་པམ་པོ་གཉིས་པ》ནང་དོན་དཔྱད་ཞིབ།
- (72)
- དང་པོ། ལྷ་ལྷོད་པམ་གཉིས་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་རོས་འཇོན་
- ཕྱིན་དཔྱད་མིན་མེད་མྱོང་། (72)
- གཉིས་པ། ལྷ་ལྷོད་པམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དོན་དཔྱད་སྟེན་ལ། (81)
- (1) ལྷ་ལྷོད་པམ་པོ་དང་པོ་འདྲི་ལོ་རྒྱུད་དང་དཔྱད་ཞིབ་རྒྱུ་ལ། (82)

- (2) ལྷ་རྒྱུ་རྩེ་ལོ་གཉིས་པ་བཤད་པ། (97)
- ༡) ལྷ་རྒྱུ་རྩེ་ལོ་གཉིས་པའི་ནང་འཁོད་པའི་བཅན་པོ་དང་མོ་བྲང་
འཛུགས་རྒྱུ་ལོ་གཉིས་པའི་རྒྱུ་རྩེ། (101)
- ༢) ལྷ་རྒྱུ་རྩེ་ལོ་གཉིས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་མཁན་གྱི་
ལོ་རྒྱུ་ལོ་གཉིས་པའི་རྒྱུ་རྩེ། (104)
- དོན་ཚན་དང་པོ། དམ་ཚལ་བརྒྱུ་རྩེ་བཤད་པ། (107)
- དོན་ཚན་གཉིས་པ། ལྷ་གར་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཤོད་གྱི་རྒྱུ་དུ་མིང་
བཏགས་པ་རྣམས་སམ་ཤོད་རྒྱུ་གཉིས་པའི་རྒྱུ་རྩེ་གྱི་ཐོག་ནས་
གཅིག་གྱུར་གྱི་གཏན་ལ་ཐབ་པ། (130)
- གསུམ་པ། ལྷ་རྒྱུ་རྩེ་ལོ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་འཁོད་པའི་སམ་ཤོད་
ཡིག་བརྒྱུ་རྩེ་རྒྱུ་ (143)
- ས་བཅད་བཞི་པ། ལྷ་རྒྱུ་རྩེ་ལོ་གཉིས་པའི་ལྷ་རྒྱུ་རྩེ་དོན་ཚན་
..... (150)
- མཐུག་བསྐྱུས་གཏམ། (162)
- དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ། (164)
- ཐུགས་རྒྱུ་ཡིག་ཆ་འབུལ་བྱ་ཡིག། (168)

བོད་ཀྱི་གནའ་མོའི་ཐུ་ཐུར་གཞུང་ལུགས་སྒྲོར་གྱི་ཞིབ་འཇུག —ཐུ་ཐུར་བམ་པོ་གཉིས་པ།

ཐུང་གཞི།

བོད་ཀྱིས་《བོད་ཀྱི་གནའ་མོའི་ཡིག་ཐུར་གཞུང་ལུགས་སྒྲོར་གྱི་ཞིབ་
འཇུག》ཅེས་པའི་ཚུལ་ཡིག་འདི་འབྲི་བའི་འདུན་པ་ནི་ལོ་གཉིས་ཤོད་དུ་མོ་ལོ་ལ་
ཞིབ་འཇུག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོབ་ལུགས་ཀྱི་ལོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་མཉམ་པ་དང་ཆབས་
ཅིག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཐུ་དང་ཐུད་པར་རྒྱ་བོད་ལོ་རྒྱའི་བྱ་བར་ནང་བུན་ཅུད་
པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་འཕྲིན་ལས་ཚོས་གཤམ་ལགས་ཀྱིས་ཀྱི་སྒྲོབ་
མ་ཕྱེད་རྒྱའི་སྐལ་བ་ཐོབ། དུས་ལུན་ལོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་རིང་བཤེས་གཉེན་མཆོག་
ནས་ཐུ་ནང་གི་ཡིག་ཐུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་ལ་ཚུགས་ཡོངས་ནས་སྒྲོབ་བྲིད་
གང་ཟབ་གནང་ཐོག་བོད་ཀྱི་ཐུ་ཐུར་ལོ་རྒྱའི་གཞུང་ལུགས་ཐད་ཞིབ་འཇུག་གི་
རང་བཞིན་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཟབ་བྲིད་གྱིས་བཀའ་དྲིན་བརྒྱུད་སྤྲོད་ བོད་ཀྱི་ལོ་
རྒྱའི་གཞུང་ལུགས་ནི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཙམ་ནས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུ་
པོ་སྒྲོར་གཅིག་གིས་བོད་ལ་ལོ་རྒྱའི་གཞུང་ལུགས་མེད་པར་བཤད་གྱི་ཡོད་པས།
བཤེས་གཉེན་མཆོག་ནས་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཆེས་མེད་བཟང་བའི་བཤད་ཚུལ་དེར་ཤིན་
ཏུ་མཐོང་ཆེན་དུ་འཛིན་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱའི་གཞུང་ལུགས་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
དངོས་ཐོ་ལྟར་ཡིན་མིན་གསལ་བཤད་ཕྱིད་རྒྱ་ནིང་ཆོ་ཡིག་ཐུར་པའི་ལོ་ལ་འགན་
ཡིན་པའི་བཀའ་སྒྲོབ་གནང་བ་ལྟར་ཁོ་ལོས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱའི་གཞུང་ལུགས་

དར་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གི་སྒོ་ཁ་རྩུགས་པ་ཡིན།

དེད་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་བཙུ་བྱུ་བྱེད་
ཞབས་སུ་མུ་མིག་ཆོག་མཆན་རིག་ཁང་གི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་མཁས་ཅན་དག་གི་
གན་ཆེན་མོ་པ་སངས་དབང་འདུས་ལགས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་༡༩༧༧ལོར་མུ་
ཀྱལ་ལ་བཞུགས་པའི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་མཁན་ཐུང་ལུང་བུ་མས་པ་སློ་
ཀྱིས་ཀྱིས་བཅུ་མས་པའི་《གསར་དུ་རྟེན་པའི་ཐུ་སྒྲུབ་བམ་པོ་གཉིས་པའི་དུམ་བུ་
ཞིག》(མ་ཡིག་ནི་དཔྱེན་སྐད་ཐོག་ནས་བྱིས་པ་ཞིག་དེད་འདུག་) ཅེས་པའི་
དཔུང་ཚོམ་ཞིག་དོ་སྒྲོན་གནང་བུང་བ་དེ་ནས་མུ་ཀྱལ་གྱི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་
འཇུག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཐུ་སྒྲུབ་བམ་གཉིས་ལ་ཐོག་མའི་ཞིབ་འཇུག་ནི་དུས་
རབས་ནི་ཤུའི་ལོ་རབས་ལྟ་བུ་ཅུ་ཙམ་ལ་འགོ་རྩུགས་པ་ཤེས་རྟོགས་ཐུང་བ་དང་།
དེ་དག་གིས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་དཔུང་ཚོམ་མང་པོ་ཞིག་སྒྲེལ་ཡོད་པ་གསུངས་
འདུག་ཀྱང་། ཞིབ་འཇུག་གི་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་མོག་ཐོབ་མིན་སྒྲོར་ལ་ད་མན་མངལ་
སྐལ་ཐུང་པའི་ཚོམ་ཡིག་གཅིག་ཀྱང་མ་ཐུང་བས་སྐབས་འདིར་དཔུང་བརྗོད་
གང་ཡང་བྱེད་པར་མ་སྒྲུབས། ཀྱལ་ནང་དུ་ཡིག་རྒྱུར་གཞུང་ལུགས་ལ་ཞིབ་
འཇུག་བྱེད་མཁན་འགའ་ཞིག་གིས་རང་ཀྱལ་གྱི་ལོ་རྒྱུང་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
འཕེལ་རིམ་དོ་སྒྲོན་བྱེད་སྐབས་སུ་ཐུ་སྒྲུབ་བམ་གཉིས་ཀྱི་མིང་བཏོན་པ་ཅུ་མ་ལས་
དེར་དཔུང་བརྗོད་བྱས་པ་ད་བར་མཐོང་བ་མེད་ཏུ་དཀོན། ཡང་༡༩༩༩ལོར་
ཀན་སུ་ཁུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུ་ཁང་ནས་པར་བསྐྱུ་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
གཞུང་ལུགས་སྐད་ཀྱི་དཔེ་ཆོག་པ་དང་པོ་《སྐད་གཉིས་ཐུ་པའི་སྒྲུབ་མེ》ཞེས་
པའི་ནང་དུ་《ཐུ་སྒྲུབ་བམ་པོ་དང་པོའི་དཔུས་བཀས་བཅད་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་
མདོར་བཙུས་བཞུགས་》ཞེས་དང་《ཐུ་སྒྲུབ་བམ་གཉིས་ལ་རགས་ཅུ་དཔུང་
པ་》ཞེས་པའི་ཚོམ་ཡིག་གཉིས་འཁོད་འདུག་པ་གཅིག་ནི་ཐུ་སྒྲུབ་བམ་པོ་གཉིས་
པའི་དཔུས་བཀས་བཅད་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་མདོར་བཙུས་ཅུ་དང་། གཞན་དེ་ནི་
ཐུ་སྒྲུབ་བམ་པོ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་བསྐྱུ་པའི་བསྐྱུར་བཤམས་དང་ཆོད་གཞི་

རྣམས་གཙོ་པོར་བཞུགས་པ་ལས་ཚུགས་ཡོངས་ནས་དཔྱད་པ་བྱས་མི་འདུག དེ་
 མིན་ལམས་དབང་རྒྱུ་བཟུལ་གྱིས་༡༧༥༡ལོར་《བཅན་པོ་ཁྱི་ཁྱེས་བཅན་
 གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་》ཞེས་པ་བཙུགས་འདུག་པ་དེའི་ནང་ཏུ་ཟུ་རྒྱུ་
 བམ་པོ་གཉིས་པ་བཀས་བཅད་མཛད་མཁན་གྱི་བཅན་པོ་དང་གཉན་ལ་ཐབ་
 པའི་ལོ་ཆོགས། དེ་བཞིན་གཞུང་དེར་བཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུ་ཆོད་གཞི་དང་བཟུ་
 ཐབས་ཆོགས་ལ་ཚུགས་བཟུས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ཅུང་ཞིབ་ཕ་མཛད་འདུག མདོར་
 བཟུ་རྒྱུར་བམ་གཉིས་ལ་དམིགས་སུ་བཀས་ཏེ་ཚུགས་ཡོངས་ནས་ཞིབ་འདུག་
 བྱས་འབྲས་ཀྱི་དཔྱད་ཚུལ་ཆ་ཆར་བཞིག་དེ་ཐན་ཁོ་པའི་འདྲིན་ལྟེན་གྱི་ལམ་ཏུ་
 བཟུར། དེ་དེ་གིས་དཔྱད་ཚུལ་འདི་འགྱི་བའི་དམིགས་ལུལ་གཙོ་པོ་ནི། རྒྱལ་
 བ་ཏུ་ལོ་རྒྱུ་ལྟུང་ལྷགས་ཞིབ་འདུག་བྱས་པ་མང་ཏུ་མཛོང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རང་
 དེའི་པོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ལྟུང་ལྷགས་ལ་དམིགས་སུ་བཀས་ནས་ཞིབ་འདུག་མཛད་
 པ་མཛོང་རྒྱ་དཀོན་པར་བཞེན་དེའི་ཚུང་ཆ་ལ་ཁ་གསལ་བྱ་བྱལ་དང་། ད་ལྟ་
 རྒྱུ་བཟུགས་གྱི་ཡིག་རྒྱུར་ཆེད་ལས་ཀྱི་དཔེས་གཞིའི་རྒྱུ་མང་ལྷན་ཞུའི་དཔྱད་
 ཡིག་གི་ཐན་པ་ཉི་མོ་ཙམ་འབྱུང་ལྱུང་དང་། ལྷག་དོན་པོད་ལ་རང་གི་ལོ་རྒྱུ་
 ལྟུང་ལྷགས་ཞིག་ལྷན་ཚུང་མེད་པའི་མི་འགའ་ཞིག་གི་རིས་འཛོན་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
 དཔེས་དོན་དྲངས་ནས་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་དང་དེ་བཞིན་པོད་ཀྱི་ཟུ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་
 ལྟུང་ལྷགས་དེ་དང་དེར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ལྟུང་ལྷགས་ལྷན་ལྷུས་ལྷན་པོད་ཡིག་
 རྒྱུར་གྱི་དཔེས་རྒྱུར་ལ་ཐུང་བས་ཅུས་པ་འདོན་ཐོལ་བྱུང་ལྱུང་འབད།

དཔྱད་ཚུལ་འདིའི་ནང་དོན་གཙོ་པོ་ནི་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ལྟུང་ལྷགས་ཟུ་
 རྒྱུར་བམ་གཉིས་ཞེས་པ་དེའི་ནང་དོན་གསལ་བཞོལ་དང་། ཟུ་རྒྱུར་བམ་པོ་
 གཉིས་པའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་དཔྱད་བཟུར། ཟུ་རྒྱུར་བམ་པོ་གཉིས་པ་དང་
 རྒྱ་ནང་གི་ལོ་རྒྱུ་ལྟུང་ལྷགས་ཐན་ཚུན་བཟུར་བ་ལྟེན་པ། དེ་བཞིན་ཟུ་རྒྱུར་
 བམ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དོན་རྒྱུང་དང་དཔེས་ཡོད་ཀྱི་དོན་རྒྱུང་བཅས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡིས་
 ཡོད།

རེད་ཀྱིས་དཔུང་ཚྭ་འདི་ཉིད་འབྲི་བའི་དོན་སྒྲིབ་གཙུག་པོ་ནི། དེ་སྒྲིབ་ལ་
 རྩེ་གཞུང་ལྷགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་གྱིསྟེ་དུ་ཤོད་ཀྱི་ལ་རྩེ་གཞུང་
 ལྷགས་ལ་སྒྲིགས་ཡོངས་ནས་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་གྱི་མེད་པ་མ་ཟད།
 ཤོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལ་རྩེ་གཞུང་ལྷགས་སུན་སྒྲིམ་ཚྭ་ལ་ཞིག་ཡོད་མེད་ཤེས་
 རྟོགས་ཐུང་མཁན་གྱི་ཡོངས་ཀྱིས་ལངས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག ད་མེད་པ་ཁོ་
 ཤོས་དཔུང་ཚྭ་འདི་སྒྲིལ་བ་བརྒྱད་ཤོད་ལ་དུས་རབས་དགུ་པའི་དུས་འགོ་ཙམ་
 ཞིག་ནས་ལ་རྩེ་གཞུང་ལྷགས་ཅུང་ཟད་འབྲས་ཚད་ཅན་ཞིག་གྱུ་བ་ཡོད་པ་ཤེས་
 རྟོགས་འབྱུང་ཁར་སྒྲིལ་འབྱུང་ལ་རྩེ་གཞུང་ལྷགས་སྒྱི་དང་ཁྱད་པར་ཤོད་ཀྱི་
 ཡིག་བརྒྱུད་གཞུང་ལྷགས་ལ་ལྷ་མཁུད་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་སྒྲི་ནས་ཞིབ་འཇུག་གནང་
 རྒྱུར་བསྐྱུལ་མ་དང་དེ་རིགས་ཀྱི་དཔུང་གཞི་བཙུལ་འཆོལ་ལ་སུན་པ་ཡོང་ངེས་
 དང་། དེ་བཞིན་ཤོད་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུད་གཞུང་ལྷགས་སྒྲིལ་བས་འབྲས་སྒྲིལ་ཆེ་ཆུང་དུ་
 བཏང་ཐོག་མ་འོངས་ཤོད་ཀྱི་ལ་རྩེ་གཞུང་ལྷགས་དེ་ཆོན་རིག་གི་རང་བཞིན་
 དང་ཡོངས་བྱུང་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་སྒྲི་ནས་མཐུན་ལམ་གསར་པའི་ལམ་
 དུས་བརྒྱུད་རྒྱུར་སུན་ལྷན་ཐོན་པའི་ལྷག་བསམ་བཟང་པོའི་འདུན་པ་ཡིན།

མདོར་ན་དེས་ཀྱི་དཔུང་ཚྭ་འདི་འབྲི་བའི་བརྒྱད་རིམ་ནང་དཔུང་
 གཞིའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཏུ་དཀོན་པ་དང་ཉམས་སྦྱོར་ཞན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་པས་རང་
 ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷང་གི་རྒྱུ་བ་བཞེན་འབྲས་ཚད་མ་ཐུང་བ་མ་ཟད་
 ལྟ་བུ་ཁག་གཅིག་དེ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གྱི་མེད་པ་ལ་ཁོ་བོས་སྒྲི་ཞོག་ཆེན་
 པོས་རང་ལྷགས་བསྐྱུར་པ་དེར་ཡང་མ་དག་པ་དང་མ་སྒྲིལ་པ་སོགས་ནོངས་
 འགལ་གྱི་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོང་ངེས་པས་མཁྱེན་དཔྱད་ཡངས་པའི་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་སྒྲི་རིགས་བཟླ་བའི་རིག་པའི་དཔལ་ཚོ་རྣམས་ཀྱིས་
 དག་བཙུལ་བཀའ་སྒྲིལ་གནང་རྒྱུར་སྒྲིགས་རྒྱུ་ཆེ།

ས་བཅད་དང་པོ། 《ཐུ་ཐུར་བཅ་པོ་གཉིས་པ་》

གཉན་ལ་འབྲེལ་ས་པའི་པོ་ཐུས་ཀྱི་གཞི་རྟེན།

དང་པོ། བྱང་པ་ཐུན་ཚེས་གཞུང་པོ་ད་ཏུ་བཐུར་མགོ་ཐུགས་ཐུལ།

བྱང་པ་ཐུན་ཚེས་གཞུང་ནི་པོ་ད་ཀྱི་ཐུལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་བཅན་པོ་སྤྱོད་
བཅན་གྲུ་པའི་ཏུས་སུ་ད་ལྟ་རང་རེས་པེད་ཐུང་ཕྱིད་ཐུས་ཡིན་པའི་པོ་ད་ཡིག་
འདི་བྱང་བ་དང་ཐུགས་དངོས་སུ་པོ་ད་ཏུ་བཐུར་འགོ་ཐུགས་པ་རེད། པོ་ད་ཀྱི་
ཐུལ་རབས་དང་ཚེས་འབྲུང་པོ་ཐུས་ནང་ཐུལ་ཐོག་ནི་ཤུ་ཙ་བཟུད་པ་ལྟ་སྟ་སྟ་རི་
གཉན་བཅན་སྐབས་པོ་ད་ཏུ་ནང་པ་སངས་ཐུས་ཚེས་ཡུགས་དཔུ་བཞེས་པ་ཡིན་
ཞེས་གྲགས་ཏེ་《ཐུ་ཐུར་ཚེས་འབྲུང་ཆེན་མོ་》(ཤོག་ ༡༠༥ བསྟར་ ༡༠) ལས་“ཁྱི་
སྟག་རྩེ་སྟག་བཅན་དང་ཏུ་སྤྱོད་གཟུང་སྟངས་ཐུལ་མཆོད་ཐུས་ལྟ་སྟ་སྟ་རི་སྟན་
བཅན་ཏེ། འདི་འི་རིང་ལ་དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་དཔུ་བཞེས་ཏེ་འདི་ནི་སངས་ཐུས་
འོད་བསྐྱེད་ས་མཐ་བྱང་ཐུབ་ཐེམས་པའི་སྟོང་པོ་ལྟུང་པ་ལྟེ་སྟ་མཁར་ཡུམ་ལ་ཐུ་
སྤྱོད་བཞུགས་པའི་ཏུས་སུ་གསེར་གྱི་ཐུ་ཡིག་ཏུ་ཁྱིས་པའི་སྤྱང་གོང་ཐུག་ཐུ་པ་
དང་རྟེན་འབྲེལ་ཐུག་ཐུ་དང་། མདོ་བཟུང་མ་རྟོག་བཞོད་པ་གསུམ། གཡུའི་
མཆོད་རྟེན་བང་རིམ་བཞི་པ་གཅིག་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ནས་བབས་ཏེ་.....”
ཞེས་པ་དང་《དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ་》(ཤོག་ ༤༣ བསྟར་ ༡༩) ལས་“ལྟ་སྟ་སྟ་རི་
གཉན་བཅན་གྱི་རིང་ལ་ཙུང་མ་ཁྱིའི་གཟུངས་དང་སྤྱང་བཞོང་ཐུག་བཟུ་པ་ལ་
སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ནས་བབས་ཤིང་མཆོད་པ་བྱས་པས། སྤྱིད་དང་ཐུལ་པོའི་
ཆེ་འཕེལ་ཏེ་དམ་པ་ཚེས་ཀྱི་དཔུ་བཞེས་ཡིན་ཞེས་གྲགས་པ་ལ་ནེལ་པ་བརྟེན་ཏེ་
རེ། པོ་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་དགའ་བས་ནམ་མཁའ་ནས་བབས་ཟེར་བ་པོ་ན་

གཏམ་ཡིན་གྱི། རྟོན་ལ་པ་རྟེན་སྒྲོ་སེམས་འཆོ་དང་མོ་སྒྲོ་བ་མི་མེ་སེམས་ཆོས་དེ་
 དག་ཁྱེད་འོངས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་ཡི་གེ་མི་མེས་ཤིང་རྟོན་མི་ཆོ་བས་པ་རྟེན་དང་
 མོ་སྒྲོ་བ་སྒྱུར་མོག་ཟེར་བ་འདི་དག་པ་འདྲ་སྟེ་། ཞེས་དེའི་སྐོར་གྱི་འཆད་ཚུལ་མི་
 འདྲ་བ་མང་ན་ཡང་། རྟོན་ལ་འགལ་བ་མི་སྤང་བས་ཁོན་གཏམ་གྱིས་ན་མ་
 མཁའ་ནས་བབས་པའམ་ཡང་ན་པ་རྟེན་དང་མོ་སྒྲོ་བས་ཁྱེད་འོངས་པ་མོགས་
 གང་ཉུང་མཛོད་དང་གཞུང་ས་དེ་དག་གི་ཁོད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་སོགས་ཡིན་པས་
 མཛོད་ལ་སྤྱི་བ་ཟ་མཉེས་དང་གཞུང་ས་ལ་སྤྱི་བ་ཅིན་མ་གཤི་ཞེས་པོད་ཏུ་བྱགས་སོ།
 དེ་ལ་ཉུང་སྒྲོ་སྒྲོ་མི་གཉན་བཅན་གྱི་རིང་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་དབྱུང་བཞེས་པ་གི་ཆོས་
 གྱི་སྒྲིགས་པམ་ཅམ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཁྱི་བ་དང་བསྐྱུག་པ་དང་འཆད་པ་སོགས་མ་
 བྱུང་ལ། མཛོད་དང་གཞུང་དེ་དག་ཆོས་དང་པོན་གང་ཡིན་མ་རྟོགས་པར་རྟོ་
 མཆར་གྱིས་མིང་ཏུ་གཉན་པོ་གསང་བ་ཞེས་བཏགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དང་འཁོར་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུགས་འཆལ་སྐོར་བ་བྱས། རྒྱལ་པོའི་ཐལ་ལ་མ་ཏུ་ཁྱེད་ནས་
 གཏུང་རབས་ལུ་ན་འདིའི་རྟོན་མེས་པའི་རྒྱལ་པོ་གཅིག་འབྱུང་བར་འབྱུར་རྟོ་
 ཞེས་པའི་ཕྱང་བཞེན་བྱུང་ལ་པོད་ཏུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེན་པའི་དབྱུང་དེ་
 ལས་བཞེས་པར་སྤྱི་བ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ན་ཐས་སྤྱི་བྱགས་སོ། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ལུ་
 ལ་སྤྱི་བ་གྱི་གཏུང་རབས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གནམ་རི་སྤྱང་བཅན་དང་ཡུམ་ཆེ་སྤྱང་
 བཟའ་འབྲེལ་མ་ཁོད་དཀར་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སྤྱི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་
 རས་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱང་བཅན་གྲམ་པོ་དེ་ཉིད་མོ་མོ་སྤྱང་
 (༤༡༧)མོར་མོ་སྤྱང་བྱམས་པ་མི་འབྱུར་སྤྱིང་ཏུ་སྤྱི་བཞེན་མས་ཤིང་དཀྱུང་མོ་བཅུ་
 གསུམ་མེན་ཏུས་ཡབ་འདས་ཏེ་རྒྱལ་སར་ཁྱོན། སྤྱང་བཅན་གྱིས་སྤྱིད་དབང་
 བཞེས་རྗེས་ཡབ་གནམ་རི་སྤྱང་བཅན་གྱི་ཏུས་སྤྱི་བཅན་ཡུལ་གྱི་ཁྱིང་པོ་རྗེ་དང་
 གཙང་གི་རྒྱལ་པོ་མར་སྤྱན་དྲགས་པོས་ཁྱུལ་བཅས་མངའ་ཞབས་སྤྱི་བཞེས་ཏེ།
 པོད་ས་གནས་ཀྱི་ཏུས་རྒྱུད་ཆོ་པ་ན་ཐས་གཅིག་བྱུར་བྱེད་པའི་ཁང་གཞི་བཟང་
 པའི་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར་གསར་པའི་ཉེད་ས་སྤྱི་བས་ལ་བཞེན་ནས་

དབང་བསྐྱར་ཉིད་པའི་སྒྲིབས་ཕྱགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཏུས་རྒྱུད་ཆོ་པའི་སྒྲིབ་
 བཅན་དབང་བསྐྱར་སྒྲིབས་ཕྱགས་ཙུ་བཟླ་ཏུ་བཏང་བ་དེར་འབངས་མི་སེར་
 གྱི་རྒྱལ་སྐྱོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐོབ་ཅིང་། མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་སྐོབ་ཆོ་ཡང་རིམ་
 བཞིན་དབང་འོག་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ་སྒྲིབ་ནང་སྒྲིབ་འཇགས་སུ་སྐྱར་པ་དང་ཐོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ལྟན་པའི་སྐྱར་རྒྱལ་དུས་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་གསར་པ་ཞིག་
 བརྩམས་འགོ་ཚུགས། བཅན་པོ་སྤང་བཅན་གྱིས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆུང་གི་ཡལས་གཤོན་གྱི་ས་
 བབས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་རྩ་རྒྱ་བཟང་ལ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁར་མཐའ་
 བཞིའི་རི་པོ་རྩམས་མཐོ་ལ་བཅན་པ་དང་། དབུས་སུ་དམར་པོ་རི་དང་རྩལ་ས་
 པོ་རི་བ་མ་རི་སྐྱགས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་སྐོག་གི་སྤྱིང་སྐོག་རི་བཞིན་བཞིན་ཆགས་
 ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ལྟ་བུས་མི་རོམས་པ་དང་། སུ་འབྲོག་མདའ་ཞིང་གཉིས་ཀ་
 འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱར་དགེ་ཆན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་ལྷག་པར་དུ་དམག་དོན་
 ཐད་འཐབ་རྒྱས་རང་བཞིན་ལྟན་པའི་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་
 ས་རྩ་སར་སྤྱོད། དེ་ནས་བཟུང་ལྟ་ས་ནི་ཐོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱིད་དང་དཔལ་འབྱོར་
 རིག་གནས་དམག་དོན་བཅས་ཀྱི་ཉེ་བར་གྱུར། 《རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་
 ཡོང་》(ཤོག ༤༤ བཟླ ༤) ལས་“དེ་ནས་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་
 ཁྲིམས་འཆའ་བ། འདོད་ཡོན་ལྷ་སྤེལ་བ། སན་ཚུན་དུ་སྒྲིས་བསྐྱར་བ།
 མངའ་འོག་གི་འབངས་རྩམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བསྟོན་པ་ལ་ཐོད་ན་ཡིག་མེད་
 པས་”ཞེས་འཁོད་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་བྱ་བར་ཡིག་མེད་དུ་མི་ཏུང་བ་ཞིག་
 དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་པོ་སྤང་བཅན་ནི་སྐྱོན་གཞིན་གྱི་སྐྱོད་དབང་བཅན་
 ཞིང་རྒྱལ་སྤྱིད་ཆོས་བཞིན་སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་ཡགས་ཀྱི་པ་དན་འཇམ་སྤྱིང་དུ་བྱུང་
 པས་ཚུགས་བཞིའི་རྒྱལ་པོས་རྟོག་རྩལ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིས་དང་། ཡིག་
 བསྐྱར་བྱུང་བ་ཐོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲིས་ལན་བསྐྱར་རྒྱུའི་རྟོག་ཡོད་ཀྱིང་། ཁ་
 འབྲེན་མ་གཏོགས་ཡིག་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་རོ་མཛོངས་དགོས་པ་སྐྱགས་
 རྒྱུན་དུ་མའི་དབང་གིས་བཅན་པོའི་སྐྱགས་དགོངས་སུ་སྒྲིབས་འབྱོར་མངའ་

ཐང་ཀྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱལ་སྤྱོད་ཡུན་རིང་དང་། ཀྱལ་འབངས་བདེ་ལ་འཁོད་
 པ་དགའ་བས་དེས་པར་དུ་ཡུལ་གྱུ་གཞན་གྱི་ཡི་གེ་དང་མེས་རིག་སྐད་སྐད་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་ཐོད་རང་གི་ཡི་གེ་དང་མེས་རིག་ཅིག་དགོས་པ་གཟིགས་ནས།
 སྐབས་དེར་ཡ་སྤྱོད་དུ་མེས་རིག་དར་བྱལ་ཆེ་བའི་ཤར་ཚུགས་ཐང་དང་། རྩོ་རྒྱ་
 གར། རྩལ་བལ་པོ། བྱང་ལི་ཡུལ་ལ་སྐད་སྐད་ཐོད་གྱི་མཐའ་བཞིའི་ཡུལ་ཁམས་
 བ་ནང་བརྟེན་ཆོས་ཡུགས་དར་འཕེལ་དང་རྟེན་གསལ་ཆེ་བའི་སྐབས་ཡིན་
 རྟེན་པས། ཐོད་འདི་ཡང་མེས་རིག་ལྡན་པའི་ཆོས་ལྡན་ཁོང་ཁམས་ཤིག་དུ་འབྱུར་
 རྒྱུ་དགོངས་པ་འཆར་ནས། ཐོད་ཡིག་གསར་བཙས་དང་དམ་ཆོས་སྐྱོད་མ་
 བརྒྱུར་འགོ་འཁྱུགས་གནང་མཛད།

དེ་ཡང་ཐོད་ཡིག་ག་དུས་གསར་བཙས་བྱས་མིན་དང་། སྤྱོད་བཙན་གྱི་
 རྩན་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་མེད་སྐོར་ཕྱི་ནང་མཁས་པ་མང་པོས་བརྟག་ཞིབ་དང་ཚད་
 སྤྱོད་ཆེན་པོ་བྱེད་སྲུང་སྤྱུ་ལགས། སྤྱིར་རྒྱན་སྐོལ་གྱི་རྩ་བའམ་ཡང་ན་ཐོད་དུ་
 གྲགས་ཆེ་བའི་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་སྐད་སྐད་ཀྱི་བཞེད་རྩལ་ལྟར་ན། ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་
 བཙན་སྐམ་པོའི་མཆན་རྟེན་དེ་མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཁབ་ནམས་ལ་གྲགས་ཆེ་བས་
 མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་པོ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱན་པོ་མངགས་ཏེ་རྩོམ་རྩིས་ཀྱི་འབྲལ་བ་དང་
 ཡི་གེ་སྤུལ། འོན་ཀྱང་ཐོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པས་ཁ་འཕྲིན་ཙམ་ལས་ཐང་པས་གཞན་
 མེད་རྟེན་པས་ཉམས་དམའ་བར་མངོན། དེར་བརྟེན་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཙན་གྱིས་
 མོན་མི་ཡ་རྩའི་བྲ་སི་རྩོ་རྩ་སྐད་སྐད་ཐོད་སྤྱུག་བཅུ་དྲུག་ལ་གསེར་ཆུང་གི་གང་དང་
 གསེར་གྱི་པ་རྩ་སྐད་སྐད་སྐད་ལ་ཉམས་སྤུལ་དུ་ཡི་གེ་སྤྱོད་པར་བཏང་། དེ་
 བས་མོན་མིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཁམས་གང་སར་རྒྱལ་མཐར་རྒྱ་གར་རྩོ་ཚུགས་ཀྱི་
 མཁས་པ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལྔ་ཡི་བྱིན་བྱ་བ་ལ་ཐུག་རྟེན་དུ་གསེར་སྤུལ་ཏེ་ཡིག་རིགས་
 སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དཔོན་དུ་བརྟེན་པ་དང་མཁས་པ་ཇ་ཡ་མི་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་མ་
 པ་རྩོ་རྩ་རིག་པའི་མེང་གི་ལས་རྒྱའི་བརྟེན་བཙས་སྐད་སྐད་ལེགས་པར་བསྐྱབས་
 བས་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་ཆེར་སྐྱོད་སྐྱོད། ལྟུང་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་དཔེ་ཅན་དང་

མཚུ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་དབུ་མེད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་
 པའི་བརྟ་སྟུང་གི་བསྟན་བཅས་སྟུམ་རྟགས་སོགས་སྟེ་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་
 བརྟ་མཛད་ནས་ཀྱལ་པོ་ལ་སྤལ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཆེད། བཞེད་ཚུལ་
 འདིའི་སྟེར་གྱི་དཔེ་མཚོན་ཅམ་བསྟན་ན་《ཤེད་ཚས་འབྱུང་ཆེན་མོ་》(ཤོག་
 ༡༡༩བསྟར་༡༥)ལས་“གསུམ་དུ་མཛདས་པ་ཐོན་མི་སྟོ་ཤ། ། ཀ་ཀ་གི་གི་
 ཀྱ་ཀྱ་ཞབས་ལྷན་བྱས། ། ར་ར་རི་རི་གཙང་གི་ཡིག་མ་རོ། ། ཤད་གྱིས་བར་
 བཅད་ཆག་གིས་སྟེ་བར་བྱེད། ། དེའི་ཤོང་ན་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་”ཅེས་པ་དང་།
 《བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོ་ལ་མ་》(ཤོག་༡༠༥བསྟར་༡)ལས་“དེ་ནས་ཀྱལ་པོ་སྟེར་
 བཅན་སྐམ་པོ་དེ་འཛམ་གྱིང་ན་དབང་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མཐའི་ཀྱལ་པོ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ནོར་དང་བས་གྱི་སྟེས་ལན་ལོ་ཐང་འབྲལ་བ་ལ་ཡོང་བ་ལ།
 འདི་ཅམ་ལ་བས་ནོར་འདི་འདྲ་བྱེད་ལ་ཤོག་བེར་བ་ལ་ཁ་འཕྲིན་གཏོང་བ་མ་
 གཏོགས་ཡི་གེ་མེད་པས་དེ་ལ་བོད་ལ་ཡི་གེ་ཡོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བོད་ཀྱི་མི་
 རྩོམ་པོ་མང་པོ་རྒྱ་གར་དུ་ཡི་གེ་སྟོབ་དུ་བཏང་བས་མི་ལ་ལ་ནི་རྒྱ་འདྲ་ལ་
 གདུགས་མི་ལ་ལ་ནི་ཆད་པས་གུམ་ནས་ཤི་བས་ཡང་ཀྱལ་པོས་སྟོན་པོ་བཅུ་དྲུག་
 གི་ནང་གི་སྟོགས་ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་ཐོན་མི་སྟོ་ཤ་ལ་གསེར་སྟེ་ཤེ་གང་
 རྒྱགས་སུ་བསྟར་ནས་ཡི་གེ་སྟོབ་དུ་བཏང་བས་” ཞེས་པ་དང་《ཀྱལ་རབས་
 གསེར་ཤེང་》(ཤོག་༡༢༤བསྟར་༤)ལས་“སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྟུལ་པ་སྟེར་
 བཅན་སྐམ་པོ། ཀྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ་མཐའི་ཀྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་
 བསྟུན་ཏེ་ཀྱལ་སྟན་ཐམས་ཅད་གྱིས་སོ་སོ་ནས་སྟེས་འབྲལ་ཞིང་འཕྲིན་ཡིག་
 བསྟར་རོ། ཀྱལ་པོ་འདིའི་མཛད་པ་བྱག་རྩེས་ཀྱི་རྒྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་
 མཛད་ཀྱང་། རྩོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ཡིག་རྣམས་ཀྱི་ལན་བསྟར་བ་ལ། བོད་ལ་ཡི་གེ་
 མེད་པ་དང་། མེས་མོ་ཐོ་རི་སྟུན་ཤལ་གྱི་མཚོད་གནས་གཉན་པོ་གསང་བ་ཡང་
 རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེར་འདུག་པས་བོད་ཡིག་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟར་དགོས་པར་དགོངས་”
 ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པའོ། རྒྱན་སྟུལ་གྱི་རྟ་བ་དེ་ལས་ཐོག་པའི་

བཤད་སྒྲོལ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དེ། བོན་གྱི་བཟུལ་འབྱུང་ལ་རྒྱས་དང་དེའི་ཞིབ་
 འཇུག་པ་སྐོར་ཅིག་གིས་སྟུང་ན་སྐོར་བཅན་སྐམ་པོའི་ཤོད་ཏུ་བོད་ལ་ཡིག་ཡིད་
 ལ་དེ་ནི་ཚོག་མར་སྟེའི་སྐད་ནས་སྟུག་གཟིག་འོ་མོ་ཡུང་རིང་གི་སྦྱངས་ཡིག་ཅེས་
 བར་བཟུར་བ་དང་། དེ་ནས་ཁང་ཁྱེད་གི་སྦྱར་ཆེན་དང་སྦྱར་ཆུང་ཞེས་པའི་
 གེ་རིགས་གཉིས་སུ་བཟུར། དེ་ལ་དཔེ་བཟུང་ཉེ་བོད་ཡིག་གཟབ་བཤད་གཉིས་
 སུ་བཟུར་ཞེས་བོད་ཡིག་འདི་ལྷགས་སངས་རྒྱས་ཉེ་བོན་གྱི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་
 གྱིས་མཛད་པར་གསུངས། ཡུང་གི་ཚོག་ནས་དཔེ་ཆོན་ཅམ་བཟུལ་ན་《བོན་གྱི་
 བཟུལ་འབྱུང་སྐལ་བཟང་མཁྱེན་རྒྱན་》(མོག་༡༡༠བཟུར་༩༩) ལས་ “ཡི་
 གེ་འང་དང་པོ་ཐབས་ཤེས་སྟོན་པ་ཡིས། ། རྒྱན་རྒྱབས་མཛད་པ་ཡིན་ཉེ་མདོ་
 ཟུང་ལས། ། ཡིག་འབྲུ་སྐམ་ཅུ་བོན་གྱི་ཚོག་ཡུང་ལུགས། ། གྲག་འབྲེང་ན་རྩ་
 ཞབས་ལྷ་ཡ་ཉ་དང་། ། ར་ཉ་བཅེགས་འདོགས་ལ་སོགས་སྐབས་དང་སྦྱོར། །
 རྒྱ་ཆོག་དོན་ཏུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་གྲགས། ། མཁོ་ཡིས་ལམ་གངས་ཤད་གྱི་
 མདོ་ཡང་བཅད། ། ཆོག་གིས་བར་ཁྱེ་མ་འབྲུག་གསལ་བར་སྟོམས། ། ཞེས་
 གསུངས་དང་པོ་དག་པ་སྟེའི་ཡིག། ། སྟུག་གཟིག་སྦྱངས་ཡིག་ཏུ་བཟུར་དེ་ནི་ད་
 ལས། ། ཁང་ཁྱེད་ཡིག་ཟན་ཏུ་བཟུར་ཡིག་ཟན་དེ། ། རྒྱ་སྟུག་ཏུ་བཟུར་དེ་ནི་ད་
 སྦྱར་ཆེ་ཆུང་། ། དེ་ལས་པོད་ཡིག་གཟབ་བཤད་རིམ་པར་འབྱུར། ། རོ་བོ་ལྷལ་
 མིག་བཞི་བཅུར་སྟོན་གྱི་མེད། ། ཡུལ་གྱི་སྐད་གདངས་དང་བཟུལ་སྟེའི་འཕོད་
 སྟངས། ། དག་མིར་སྟོན་རྗེས་འཇུག་སོགས་སྐབས་སྦྱོར་བཟུར། ། དེ་ལྟར་པོད་
 ཡིག་འདི་ལྷག་སངས་རྒྱས་གསུང་།” ཞེས་དང་། 《ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་
 གཉིར་མཛད་》(མོག་༡༥༡བཟུར་༡༩) ལས་ “བོད་གྱི་ཡི་གེ་ནི་དང་པོ་སངས་
 རྒྱས་གྱིས་མཛད་དེ། མདོ་ལས། ཡི་གེ་སྐམ་ཅུ་བོན་གྱི་ཚོག་ཡང་ལུགས། །
 མཁོ་ཡི་ལམ་དྲང་ཤད་གྱིས་མདོར་ཡང་བཅད། ། ཆོག་གིས་བར་ཁྱེ་མ་འབྲུག་གསལ་
 བར་སྟོམས། ། གྲག་འབྲེང་ན་རྩ་ཞབས་ལྷ་ཡ་ཉ་ཡིས། ། སྐབས་སྦྱོར་
 དོན་ཏུ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཏགས་” ཞེས་དང་ཡང་དེ་ནི་ད་ལས་ “གཞན་ཤེ་ཁ་

ཅིག་གིས་ཐོད་ཡིག་ནི་སྤྲོད་བཅན་གྱི་རིང་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱོན་མིས་མཛད་པ་ཞི། ལྷ་
གར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་ཅ་ཆ་རྒྱ་གསུམ། ཞ་བུ་འགས་ལྷ་དང་རྒྱ་གཞི་དང་པས་བུ་རྟོར་ནས་
བཅའ་མེད། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། མ་ལྷན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་ཡོད་པས་དེ་ནས་ལྷ་དང་མེད་
བའང་བབ་ཅལ་སྐྱུས་པ་ཞི། འདྲ་འདྲ་གཅིག་ཉིད་ན་གཉིས་བཅའ་མི་དཀོས་
པའི་ལྷ་རྟོར་རོ། དེ་དག་གི་འདོད་དོན་གནས་རི་སྤྲོད་བཅན་ཡན་ཆད་རྒྱལ་རབས་
སྐུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལ་ཐོད་ན་ཡི་གེ་མེད་པས། ཆོས་རྒྱལ་སྤྲོད་བཅན་རིང་ནས་ཡི་
གེའི་སྤྲོད་བུ་དོད་ཞེས་རང་བཟུང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྲོད་ལ་བཟོད་ཅིང་། ཐོན་
ལ་སྤོད་པའི་ཐབས་ཅན་ཞི། ཆོས་རྒྱལ་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱགས་ལས་ཡབ་ལྷ་མོར་
མ་རྒྱུས་སྐྱུ་པ་བུ་མ་མེས་པའོ། དེས་ན་རྒྱལ་པོ་འདི་ཡན་ལ་ཐོད་ན་སངས་
རྒྱལ་གྱི་བཟུང་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐོན་རྒྱུས་ཡོད་པས་བཟུང་པ་ཡོད་ན་ཡི་གེ་མེད་
པའི་ཐབས་མི་མྱིད་དོ། དེར་མ་ཟད་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་འཛིན་པ་
ལའང་ཡི་གེ་མེད་ན་འཛིན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་གཞན་ལེགས་ཉེས་སྤྲོད་སྤྲོད་རྒྱལ་པོའི་
དབུ་ཁྲུལ། ལས་ཀྱི་བསྐྱོད་གཞན་མཁས་ཀྱང་བྱ་ཐབས་མེད་པས་དུད་འཕྲོད་དང་
མཚུངས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་པོ། ཞེས་འཁོད་ལ་ཡང་དེ་དག་གིས་རིགས་པའི་ཐོག་
ནས་རྒྱལ་བྱེད་བཞོད་པར་འདི་ལྟར།

དང་པོ། རྒྱལ་པོ་གཉེན་ཁྲི་བཅན་པོ་ཐོན་པའི་དུས་སུ་ཐོད་ལ་མེས་པ་
ཅན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོན་ས་ཁྲལ་རྫོ་ཁྲལ་དུ་དར་ཡོད་ཚུལ་བན་ཐོན་གཉིས་ཀའི་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྒྱུས་སུ་གསལ་པོར་བཟུང་ཡོད་པས་སྤྲོད་བཅན་གྲམ་པའི་
མོར་དུ་ཐོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་ན་དེ་དག་ཐལ་ཅན་སྤྲོད་འཛིན་ནས་དར་ཁྲལ་དུ་
གཏོང་ཐབས་ཐལ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ། ཐོད་རྗེ་སོག་མ་གཉེན་ཁྲི་བཅན་པོ་ནས་སྤྲོད་བཅན་བར་ཐོན་
རྒྱལ་རབས་སྐུམ་ཅུ་མ་གཉིས་ཉེ་ལོ་རྫོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷག་ཅན་གྱི་རིང་གི་བཅན་པོ་
རིམ་ཐོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅན་པོ་སོ་སོའི་ཐབས་ཐོད་དུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དོན་
ཆེན་རྒྱུས་ཀྱང་རག་སོག་ནས་རྒྱལ་འཛིན་བྱ་ཐབས་མི་མྱིད་པ་ཞིག་ཡིན།